

Haren, juni 2016

Meersch Paterswolde

concept Begroting 2017

Inhoudsopgave	Pagina
Bestuurssamenstelling	3
Programmabegroting (tekstueel) en Kadernota (blz. 3 t/m 7)	4
Programmabegroting	7
Specificatie van lasten	8
Specificatie van baten	9
Bijdrage per gemeente	10
Toelichting op de programmabegroting	11
Overzicht Vaste Activa	13
Overzicht Reserves en Voorzieningen	14
Overzicht Opgenomen Geldleningen	15
Meerjarenraming 2017 – 2020	16
Financiering	18
Handtekeningenformulier	20
Bijlage 1. Meerjarenbegroting groot onderhoud 2016-2020	21
Bijlage 2. Meerjarenbegroting vervangingsinvesteringen 2016-2020	22

Samenstelling van het Algemeen Bestuur

Mevrouw **N. Hofstra**, wethouder (VVD) van de gemeente Tynaarlo, voorzitter *)
De heer **J. van Keulen**, wethouder (VVD) van de gemeente Groningen, vicevoorzitter *)
Mevrouw **P. Lambeck**, wethouder (VVD) van de gemeente Haren *)
De heer **W.B. Leemhuis** gemeenteraadslid (Groen Links) van de gemeente Groningen.
De heer **J.P. Loopstra** gemeenteraadslid (PvdA) van de gemeente Groningen.
De heer **M.D. Blom** gemeenteraadslid (VVD) van de gemeente Groningen.
Mevrouw **H. Wiersema** gemeenteraadslid (CDA) van de gemeente Tynaarlo.
Mevrouw **L.S. Magnin** gemeenteraadslid (D66) van de gemeente Tynaarlo.
Mevrouw **L.M. Schuiling** gemeenteraadslid (PvdA) van de gemeente Haren.
Mevrouw **C.H.L. Fenijn** gemeenteraadslid (D66) van de gemeente Haren.

*) Tevens lid van het dagelijks bestuur

Secretariaat

Meerschapsboerderij
Veenweg 46, 9752 XS Haren.
www.meerschap-paterswolde.nl
info@meerschap-paterswolde.nl
telefoonnummer 050-5255381

Dhr. G.Pots   directeur
Dhr. G.C.M. Schalkoort   loco secretaris
Dhr. H.Homan   beheerder

Administratie

Shared Service Center (SSC) gemeente Groningen

Bankrelatie

Nederlandse Waterschapsbank NV te 's Gravenhage
IBAN: NL44 NWAB 0636 7565 99 t.n.v. de ontvanger van het Meerschap Paterswolde

Programmabegroting 2017

1. Algemeen

Hierbij bieden wij u de Begroting 2017 aan. Deze begroting resulteert in een bijdrage van, afgerond, € 614.500,00 voor de drie deelnemende gemeenten. Deze bijdrage ligt op hetzelfde niveau als in 2016. (€ 614.840,00) In deze begroting is € 34.000,00 onttrokken aan de Algemene Reserve om hetzelfde bijdrageniveau als 2016 te kunnen handhaven. Dit is een continuering van het genomen bestuursbesluit in 2010, waarin besloten is de bijdrage zoveel mogelijk op hetzelfde niveau te handhaven door positieve resultaten in de Algemene Reserve te doteren en deze weer te onttrekken voor de komende begrotingen.

Deze begroting hebben wij onder meer gebaseerd op de ervaringscijfers van het jaar 2015 en de begroting 2016. Daarnaast hebben wij rekening gehouden met de ons thans bekende ontwikkelingen die gevolgen zullen hebben voor de inkomsten en uitgaven in het jaar 2017 en verder.

Als gevolg van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bestaat de begroting uit een beleidsbegroting en een financiële begroting. De beleidsbegroting vindt u hieronder. De beleidsbegroting bestaat uit een programmaplan en uit paragrafen.

In de titels 2.2 en 2.3 van het BBV wordt hier nader op ingegaan.

Ingaande de budgetperiode, die loopt van 2017 t/m 2020, is de bijdrage van de deelnemende gemeenten niet uitsluitend bepaald door de reguliere, trendmatig verhoogde, bijdrage die bestemd is voor de instandhouding van de gerealiseerde voorzieningen.

2. Het programmaplan en de paragrafen

Het BBV gaat er van uit dat het programmaplan verschillende programma's zal bevatten. Daarbij is een programma een samenvattend geheel van activiteiten. Omdat het Meerschapschap slechts belast is met één samenhangende taak, te weten de openluchtrecreatie, hebben wij het programmaplan niet opgesplitst in verschillende programma's.

Als gevolg van artikel 8 van het BBV moeten de doelstelling en de beoogde maatschappelijke effecten in het programmaplan worden behandeld, evenals de wijze waarop men deze wil bereiken. In de paragrafen dienen als gevolg van artikel 9 van het BBV de beleidslijnen te worden vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten.

Op ons Meerschapschap zijn vier verplichte paragrafen van toepassing, te weten: het weerstandsvermogen, het onderhoud van de kapitaalgoederen, de financiering en de bedrijfsvoering.

2.1. Het programmaplan

De doelstelling van het Meerschapschap is opgenomen in artikel 2 van de gemeenschappelijke regeling Meerschapschap Paterswolde 2007 en luidt: Het lichaam heeft binnen de grenzen van zijn gebied tot doel het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers op het terrein van de openluchtrecreatie, zulks met de bescherming van de natuur en het landschap.

Bij het uitoefenen van deze taak achten wij de vrije toegang tot onze voorzieningen essentieel. Het effect van ons beleid is dat iedere bewoner en bezoeker van Stad en Ommeland de gelegenheid heeft om op een goede manier te recreëren binnen ons werkgebied.

Wij trachten dit effect te bereiken door enerzijds een goed onderhoud van de gerealiseerde voorzieningen en anderzijds door aanleg van nieuwe voorzieningen, waarbij wordt ingespeeld op wensen en behoeften in de samenleving.

De kosten, die verbonden zijn aan dit reguliere programma vindt u terug in de exploitatiebegroting 2017.

De kosten worden gedekt door commerciële inkomsten (verhuringen en verpachtingen), incidentele verkoop van eigendommen en bijdragen van de deelnemende gemeenten.

2.2. De paragrafen

2.2.1. Weerstandsvermogen

Het Meerschapel heeft voor de thans voorzienbare risico's diverse reserves en voorzieningen ingesteld, ten einde toekomstige ontwikkelingen te kunnen opvangen. Een overzicht van deze reserves en voorzieningen treft u aan in staat D (Overzicht Reserves en Voorzieningen) bij deze begroting.

Kortheidshalve verwijzen wij daarnaar. Gezien de hoogte en aard van het vermogen is het weerstandsvermogen voldoende met uitzondering van de Reserve Groot Onderhoud, zie paragraaf 2.2.2 Onderhoud Kapitaalgoederen.

De voorzieningen worden gevoed uit de begroting via de daarvoor opgenomen begrotingsposten. De reserves worden gevoed via de resultaatbestemming. Daarnaast kan een eventueel exploitatieoverschot worden bestemd voor de voeding van reserves en voorzieningen.

Onderstaande gaan wij nader in op twee belangrijke risico's.

Risico personeel.

Gelet op de leeftijdsopbouw en het aantal werknemers in de buitendienst loopt onze organisatie nauwelijks risico. Bij langdurige ziekte van één of meer werknemers kan de organisatie voor onverwachte personeelsuitgaven komen te staan.

Om bovenstaande risico's te gelegener tijd zoveel mogelijk te kunnen opvangen bestaat de Voorziening Vervanging Personeel. Voor de onderhoudsmedewerkers een ziekteverzuimverzekering afgesloten zodat de voorziening niet verder aangevuld hoeft te worden.

Voor het secretariaatspersoneel en de beheerder zijn dienstverleningscontracten afgesloten met de gemeente Groningen. In het geval van (langdurige) ziekte wordt voor vervanging gezorgd.

Risico Aansprakelijkheid.

Ter dekking van de aansprakelijkheidsrisico's is een verzekering afgesloten en is een risico management beheersysteem opgebouwd.

2.2.2. Onderhoud kapitaalgoederen

Het dagelijks onderhoud van onze kapitaalgoederen vindt (nog) op een goed niveau plaats zodat recreanten er op een goede en plezierige wijze gebruik van kunnen maken. In het overzicht van baten en lasten zijn middelen voor het dagelijks onderhoud gereserveerd, terwijl er daarnaast een onderhoudsvoorziening bestaat, waaruit die onderhoudskosten worden betaald die slechts eenmaal in een reeks van jaren voorkomen. Deze onderhoudsvoorziening bevindt zich niet op een verantwoord niveau om het toekomstige grootonderhoud te kunnen opvangen. Dit heeft te maken met een aantal objecten die veel onderhoud vragen. (molen, vuurtoren, kunstwerken.)

Jaarlijks (sinds 2016, daarvóór € 75.000,00) is er een budget van € 100.000,00 beschikbaar om vervangingsinvesteringen te plegen.

2.2.3 Financiering

De financiering van de exploitatie- en investeringsuitgaven vinden plaats door de bijdragen van de deelnemende gemeenten, de opbrengsten van het Meerschapel en het beschikbare bankkrediet.

2.2.4 Bedrijfsvoering

Voor het Meerschapel Paterswolde is richtinggevend de Beleidsvisie 2012 en de planning van het dagelijks en groot onderhoud en de meerjarenplanning vervangingsinvesteringen.

In deze begroting is ervan uitgegaan dat de huidige lijn zal worden voortgezet. Dat betekent dat onze huidige voorzieningen op een verantwoorde wijze zullen worden onderhouden en dat in nieuwe voorzieningen zal worden geïnvesteerd naar gelang de behoefte van de samenleving. Hierbij staat centraal de verdere uitvoering van het koepelplan Paterswoldsemeer, de Beleidsvisie 2012, Meer in Beweging 2015, deelplanuitwerkingen van de structuurvisie Meerweg en de uitwerking van de robuuste ecologische verbindingzone (REVZ).

3. Uitgangspunten bij de opstelling van de begroting

Bij de voorbereiding van de Begroting 2017 zijn wij uitgegaan van de gegevens, zoals die medio maart 2016 bekend waren. Het zo vroeg moeten opstellen van de begroting betekent altijd een zeker risico omdat zich in de komende maanden nog diverse veranderingen kunnen voordoen. Bij de begroting 2017 is ervan uitgegaan dat in de huidige vorm zal worden verdergegaan.

4. Kengetallen

Kengetallen	jaarrekening 2015	begroting 2016	begroting 2017
netto schuldquote	180%	160%	149%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	180%	160%	149%
solvabiliteitsratio	30%	32%	33%
structurele exploitatieruimte	-2%	1%	0%

Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft inzicht in het structurele en reële evenwicht van de begroting.

5. Verschillen tussen Begroting 2017 en Begroting 2016

Hiervoor verwijzen wij naar de toelichting op de programmabegroting 2017.

6. Meerjarenperspectief 2018 t/m 2020

Ingevolge het BBV dient een meerjarenperspectief voor, tenminste, drie jaren na het begrotingsjaar te worden gegeven, dus voor de jaren 2018 t/m 2020. Wij hebben er voor gekozen om onze vaste gedragslijn om een perspectief over drie jaren na het begrotingsjaar te geven, voort te zetten. U vindt dit perspectief over de periode 2017 t/m 2020 terug in de exploitatiebegroting.

7. Treasury

Als gevolg van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is een treasuryparagraaf opgenomen.

Programmabegroting

Lasten

bedragen x € 1.000,-

OMSCHRIJVING	BEGROTING 2016	BEGROTING 2017
PERSONEELSKOSTEN	384	387
KAPITAALLASTEN	206	191
BESTUURS-/ADVIES- EN BUROKOSTEN	34	30
BELASTINGEN EN VERZEKERINGEN	40	41
ENERGIEKOSTEN	29	22
ONDERHOUDSKOSTEN	161	170
OVERIGE KOSTEN	5	15
NAAR BESTEMMINGSRESERVE	10	0
TOTAAL LASTEN	869	856

Baten

bedragen x € 1.000,-

OMSCHRIJVING	BEGROTING 2016	BEGROTING 2017
INKOMSTEN UIT EIGENDOMMEN	198	201
VERSTREKTE GELDLeningen	0	0
EXPLOITATIEBIJDAGEN	5	3
OVERIGE INKOMSTEN	51	3
BEGROOT NADELIG SALDO	615	615
ONTTREKKING ALGEMENE RESERVE	0	34
TOTAAL BATEN	869	856

Specificatie van lasten van de programmabegroting

Omschrijving	Begroting 2016	Begroting 2017
Personeelskosten		
Bruto Salaris Structureel	88.000,00	90.000,00
Sociale Verzekeringspremies	25.000,00	24.000,00
Uitzendkrachten tijdelijk	80.000,00	70.000,00
Overig personeel derden	185.000,00	197.000,00
Reis- en Verblijfkost	5.000,00	5.000,00
Kosten Salarisadministratie extern	500,00	500,00
Totaal	383.500,00	386.500,00
Kapitaallasten		
Rente Exploitatie	0,00	0,00
Rente Kapitaalverstrekking	66.000,00	46.000,00
Afschrijvingskosten	140.000,00	145.000,00
Totaal	206.000,00	191.000,00
Bestuur-/Advies en Bureaukosten		
Contributies/Lidmaatschappen	4.500,00	4.000,00
Druk- en bindwerk	2.000,00	1.000,00
Kantoorbenodigdheden	2.000,00	1.500,00
Voorlichtingskosten	1.500,00	1.500,00
Vaste telefoonabonnementen	3.000,00	2.500,00
Porti-kosten	500,00	500,00
Accountantskosten	2.000,00	2.000,00
Externe deskundigheid	15.000,00	15.000,00
Vergaderkosten	3.000,00	2.000,00
Totaal	33.500,00	30.000,00
Belastingen en verzekeringen		
Bedrijfsschadeverzekeringen	24.000,00	24.000,00
Onroerend Zaakbelasting	6.000,00	6.500,00
Waterschapslasten	10.000,00	10.000,00
Totaal	40.000,00	40.500,00
Energieverbruik		
Elektriciteit en Gas	16.000,00	12.000,00
Water	3.000,00	2.000,00
Benzine/Olie/Lpg	10.000,00	8.000,00
Totaal	29.000,00	22.000,00
Onderhoudskosten		
Onderhoudswerkzaamheden	151.000,00	160.000,00
Dotatie Voorziening	10.000,00	10.000,00
Totaal	161.000,00	170.000,00
Overige kosten		
Diverse transacties	5.000,00	5.000,00
Onvoorzien	10.000,00	10.000,00
Totaal	15.000,00	15.000,00
TOTAAL KOSTEN	868.000,00	855.000,00

Specificatie van baten van de programmabegroting

Omschrijving	Begroting 2016	Begroting 2017
Inkomsten uit eigendommen		
Huur Onroerende Zaken	-27.000,00	-27.000,00
Pachten	-148.000,00	-149.000,00
Ligplaatsen/Stallingelden	-4.500,00	-4.500,00
Sluisgelden	-7.000,00	-8.000,00
Leges, Rechten & Heffingen	-4.000,00	-4.000,00
Administratiekosten	-7.000,00	-8.000,00
Totaal	-197.500,00	-200.500,00
Exploitatiebijdragen		
Doeluitkeringen	-5.000,00	-3.000,00
Totaal	-5.000,00	-3.000,00
Overige inkomsten		
Diverse opbrengsten	-50.660,00	-3.000,00
Totaal	-50.660,00	-3.000,00
Nadelig saldo		
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	-614.840,00	-614.500,00
Totaal	-614.840,00	-614.500,00
Onttrekking algemene reserve	0	-34000,00
TOTAAL OPBRENGSTEN	-868.000,00	-855.000,00

Specificatie bijdrage per gemeente

	verdeelsleutel in %	bijdrage 2016	Bijdrage 2017
Gemeente Tynaarlo	14,5	89.152	89.103
Gemeente Groningen	69,8	429.158	428.920
Gemeente Haren	15,7	96.530	96.477
Bijdrage		614.840	614.500

Toelichting op de programmabegroting

Lasten

bedragen x € 1.000,-

PERSONEELSKOSTEN	386.500
-------------------------	----------------

Bruto Loonkosten eigen personeel 114.000

Dit betreft het personeel in dienst van het Meerschapp t.b.v. het beheer.

Er is uitgegaan van de werkelijke loonkosten over de maand februari 2016 en daarnaast is rekening gehouden met 2% stijging van de loonkosten voor 2017.

Tijdelijk personeel 70.000

De sluisbediening vindt door twee medewerkers van iederz plaats en daarnaast nog door twee invalkrachten. (€ 22.000,00)

Voor het (hoog)seizoen wordt extra personeel ingehuurd voor ondersteuning/vervanging van het eigen personeel (o.a. schoonmaakwerkzaamheden).(€ 8.000,00).

Daarnaast is er € 40.000,00 voor handhaving in het Meerschapsgebied opgenomen.

Kosten ambtelijk personeel

Dit bedrag bestaat uit:

* kosten dienstverleningscontract Gemeente Groningen 164.000

* kosten Shared Service Center Gemeente Groningen 33.000

Vergoeding autokosten 5.000

Dit betreft voornamelijk de kosten van de lease auto die met ingang van 2009 beschikbaar is gesteld aan de beheerder van het Meerschapp.

Kosten salarisadministratie 500

KAPITAALLASTEN	191.000
-----------------------	----------------

Afschrijvingen

Voor een specificatie wordt verwezen naar het overzicht vaste activa.

Rente vaste geldleningen

Voor een specificatie wordt verwezen naar de staat van opgenomen geldleningen.

BESTUURS-/ADVIES- EN BUREAUKOSTEN	30.000
--	---------------

De verlaging van € 3.500,00 wordt veroorzaakt door het verlagen van het budget voor druk- en bindwerk, contributies, telefonie en vergaderkosten

ONDERHOUDSKOSTEN	170.000
-------------------------	----------------

De verhoging (€ 9.000,00) wordt door de inflatiecorrectie en door toename van de onderhoudskosten door o.a. vandalisme en de TRIP- en Meerweg investeringen veroorzaakt.

OVERIGE KOSTEN/ONVOORZIEN	15.000
----------------------------------	---------------

omzetbelasting niet te verrekenen (jaarlijkse correctie)	2.500
overige kosten	2.500
onvoorzien	10.000

Baten

INKOMSTEN UIT EIGENDOMMEN	200.500
----------------------------------	----------------

Erfpacht recreatie terreinen

Dit betreft de inkomsten uit terreinen met recreatiewoningen en recreatiecaravans, zoals de Koelstukken, Knolleland, Meerwold, Noord Westhoek, Zomers Buiten, Mannewiek, Oostoever en Humanitas.

De vijfjaarlijkse canons zijn met ingang van 2015 weer aangepast aan de inflatiecorrectie.

Huren

Dit betreft grotendeels de huuropbrengst van de sluiswachterswoning, 3 verkooppunten Hoornse Plas en de moestuinen bij "Zomers Buiten".

Ligplaatsen/Stallinggelden

Onder deze inkomsten vallen o.a. ligplaats van de rondvaartboot en de ligplaatsen in de "sloot van Rath".

Leges, rechten & heffingen

Dit betreft grotendeels recht van opstal KPN zendmast.

Vaste Inkomsten verleende vergunningen/ontheffingen

Dit betreft grotendeels de vergunning/ontheffing verleend t.b.v. snackverkoop bij de Lijte.

OVERIGE INKOMSTEN	3.000
--------------------------	--------------

Dit betreft de opbrengst voor de verhuur van de vergaderzaal en diverse kleine opbrengsten. Deze post is ten opzichte van de begroting 2016 verlaagd met ongeveer € 47.000,00. In de begroting 2016 was onder deze post een taakstelling van € 35.000,00 opgenomen voor het inhuren van Handhavers. Deze taakstelling is inmiddels ingevuld door een andere inzet (stagiair i.p.v. toezichthouder) en een andere organisatie. (lager tarief). Daarnaast is deze taakstelling ingevuld door diverse kostenposten te verlagen. De verdere verlaging van de overige inkomsten ontstaat door het verdwijnen van opbrengsten bij de Lijte (€ 4.000,00) en het niet ramen van incidentele opbrengsten.

ONTTREKING ALGEMENE RESERVE	34.000
------------------------------------	---------------

Continuering bestuursbesluit 2010 waarin besloten werd de positieve resultaten toe te voegen aan de Algemene Reserve en deze weer te gebruiken voor het handhaven van hetzelfde niveau van de bijdrage voor de deelnemende gemeenten.

Overzicht vaste activa 2017

Omschrijving object	aanschafwaarde 01-01-2017	vermeerderingen	verminderingen	aanschafwaarde 31-12-2017	cumulatieve afschrijving 01-01-2017	boekwaarde 01-01-2017	afchr. perc.	afchr. in 2017	cumulatieve afschrijving 31-12-2017	boekwaarde 31-12-2017
Automatisering										
Computerapparatuur secretariaat/beheer	5.429			5.429	5.428	1	20,000%	0	5.428	1
Kantoorautomatisering 2014	5.353			5.353	1.529	3.824	14,290%	765	2.294	3.059
	10.782	0	0	10.782	6.957	3.825		765	7.722	3.060
Bedrijfsgebouwen										
Terugkoop 2 verkooppunten	38.300			38.300	17.850	20.450	6,660%	2.550	20.400	17.900
Verbouw boerderij	22.928			22.928	22.927	1	10,000%	0	22.927	1
Arbeid Kiosk	4.184			4.184	209	3.975	5,000%	209	418	3.766
Herst./schilderen uitkijktoren	11.000			11.000	1.100	9.900	10,000%	1.100	2.200	8.800
wzh molen de helper	7.690			7.690	384	7.306	5,000%	384	768	6.922
	84.102	0	0	84.102	42.470	41.632		4.243	46.713	37.389
Gronden/Terreinen										
Aankoop Zuidwesthoek	187.918			187.918	157.192	30.726	2,000%	3.766	160.958	26.960
Afronding deelgebied III/IV fase	37.451			37.451	23.383	14.068	2,000%	726	24.109	13.342
Grondaankopen	865.593			865.593	635.308	230.285	2,000%	0	635.308	230.285
Kaap Hoom	216.109			216.109	216.108	1		0	216.108	1
	1.307.071	0	0	1.307.071	1.031.991	275.080		4.492	1.036.483	270.588
Grond-, Weg- & Waterkundige werken										
Aanleg drinkwaterleiding woonboten	7.606			7.606	7.605	1	10,000%	0	7.605	1
Aanleg Hoornse Plas	486.993			486.993	486.992	1	3,333%	0	486.992	1
Aanleg Hoornsemeer	797.402			797.402	797.401	1	3,333%	0	797.401	1
Afronding noordkant Hoornsemeer	142.950			142.950	96.894	46.056	2,000%	2.859	99.753	43.197
Baggeren Hoornsediep	161.830			161.830	59.708	102.122	3,333%	4.635	64.343	97.487
Herinrichting Zuidwesthoek	142.118			142.118	140.944	1.174	3,030%	1.173	142.117	1
Inrichting Kaap Hoom	290.720			290.720	185.401	105.319	2,000%	5.854	191.255	99.465
Inrichting Noord-Westhoek A-Afd.	185.273			185.273	140.440	44.833	2,000%	3.721	144.161	41.112
Inrichting Noord-Westhoek B-Afd.	280.504			280.504	280.503	1	2,500%	0	280.503	1
Inrichting Oostoever	152.205			152.205	152.204	1	3,333%	0	152.204	1
Onderzoeksst. Baggeren Hoornsediep	5.372			5.372	5.371	1	20,000%	0	5.371	1
Onderzoeksst. Renovatie sluis	42.933			42.933	42.932	1		0	42.932	1
Reconstruktiebijdrage Meerweg	13.730			13.730	13.729	1	5,000%	0	13.729	1
Trip sluis Nijveensterkolk	346.850			346.850	11.632	335.218	3,333%	11.632	23.264	323.586
Trip-projecten	1			1	0	1	5,000%	0	0	1
Damwand	37.900			37.900	1.895	36.005	5,000%	1.895	3.790	34.110
Verv. kantopsl.park.Oude Badweg	2.594			2.594	130	2.464	5,000%	130	260	2.334
Vervangen beplantingsstrook	3.200			3.200	160	3.040	5,000%	160	320	2.880
Verv.+ herstellen straatwerk	3.450			3.450	345	3.105	10,000%	345	690	2.760
	3.103.631	0	0	3.103.631	2.424.286	679.345		32.404	2.456.690	646.941
Installaties										
Defibtech AED	1.798			1.798	1.797	1		0	1.797	1
Telefooncentrale 2011	2.455			2.455	2.454	1	10,000%	0	2.454	1
le termijn inbraakdetectie	1.700			1.700	170	1.530	10,000%	170	340	1.360
Vervangen TL-armaturen	2.120			2.120	212	1.908	10,000%	212	424	1.696
	8.073	0	0	8.073	4.633	3.440		382	5.015	3.058
Inventaris										
Inrichting kantoor-/vergaderruimte	2.575			2.575	515	2.060	10,000%	258	773	1.802
Inrichting tbv secretariaat	11.629			11.629	11.628	1	10,000%	0	11.628	1
	14.204	0	0	14.204	12.143	2.061		258	12.401	1.803
Machines										
Frontmaaier	6.900			6.900	4.140	2.760	10,000%	690	4.830	2.070
IJsschuif-/veegmachine	4.801			4.801	4.800	1	12,500%	0	4.800	1
Tiger Kipper	5.862			5.862	1.758	4.104	10,000%	586	2.344	3.518
Toro grasmaaier 2014	42.012			42.012	8.402	33.610	10,000%	4.201	12.603	29.409
Toro proforce GM 360 2014	6.375			6.375	1.275	5.100	10,000%	638	1.913	4.462
Aankoop buitenboordmotor	3.093			3.093	309	2.784	10,000%	309	618	2.475
Sneeuwschuif en grondschaaf	2.800			2.800	280	2.520	10,000%	280	560	2.240
	71.843	0	0	71.843	20.964	50.879		6.704	27.668	44.175
Vervoermiddelen										
Bestelauto Piaggio Porter 2012	12.065			12.065	6.896	5.169	14,290%	1.724	8.620	3.445
Fendt trekker 2014	79.000			79.000	15.800	63.200	10,000%	7.900	23.700	55.300
Hijet Pickup Bestelauto 2002	13.023			13.023	13.022	1	14,290%	0	13.022	1
	104.088	0	0	104.088	35.718	68.370		9.624	45.342	58.746
Overige Materiele Vaste Activa										
Maatregelenmatrix sexoverlast	75.710			75.710	60.568	15.142	10,000%	7.571	68.139	7.571
Speelvoorziening	250.491			250.491	250.490	1		0	250.490	1
Verplaatsing caravans Noordwesthoek	45.542			45.542	45.541	1	4,000%	0	45.541	1
Verplaatsing zomerhuisjes NW-hoek	383.741			383.741	246.333	137.408	2,000%	7.714	254.047	129.694
Vervangings Investering 1995	159.315			159.315	159.314	1	ann 20 jr	0	159.314	1
Vervangings Investering 1999	143.022			143.022	109.688	33.334	ann 20 jr	10.469	120.157	22.865
Vervangings Investering 2000	36.614			36.614	25.551	11.063	ann 20 jr	2.528	28.079	8.535
Vervangings Investering 2001	150.076			150.076	94.957	55.119	ann 20 jr	9.777	104.734	45.342
Vervangings Investering 2002	38.678			38.678	22.928	15.750	ann 20 jr	2.315	25.243	13.435
Vervangings Investering 2003	94.190			94.190	50.457	43.733	ann 20 jr	5.372	55.829	38.361
Vervangings Investering 2004	61.012			61.012	29.371	31.641	ann 20 jr	3.313	32.684	28.328
Vervangings Investering 2005	67.967			67.967	29.205	38.762	ann 20 jr	3.515	32.720	35.247
Vervangings Investering 2006	83.560			83.560	31.784	51.776	ann 20 jr	4.116	35.900	47.660
Vervangings Investering 2007	47.679			47.679	15.899	31.780	ann 20 jr	2.236	18.135	29.544
Vervangings Investering 2008	123.490			123.490	35.661	87.829	ann 20 jr	5.517	41.178	82.312
Vervangings Investering 2009	65.129			65.129	16.036	49.093	ann 20 jr	2.771	18.807	46.322
Vervangings Investering 2010	64.728			64.728	13.314	51.414	ann 20 jr	2.623	15.937	48.791
Vervangings Investering 2011	77.423			77.423	12.941	64.482	ann 20 jr	2.988	15.929	61.494
Vervangings Investering 2012	61.006			61.006	7.952	53.054	ann 20 jr	2.242	10.194	50.812
Vervangings Investering 2013	69.264			69.264	6.605	62.659	ann 20 jr	2.424	9.029	60.235
Vervangings Investering 2014	89.060			89.060	8.906	80.154	5,000%	4.453	13.359	75.701
Vervangings Investering 2016	82.481			82.481	0	82.481	5,000%	2.124	2.124	80.357
Vervangings Investering 2017		75.000		75.000			5,000%			75.000
	2.270.178	75.000	0	2.345.178	1.273.501	996.677		84.068	1.357.569	987.609
Langlopende geldleningen										
Geldlening Navigare Necesses Est	16.336			16.336	15.521	815	5,000%	815	16.336	0
Geldlening Waterskiclub	21.373			21.373	20.308	1.065	5,000%	1.065	21.373	0
	37.709	0	0	37.709	35.829	1.880		1.880	37.709	0
	7.011.681	75.000	0	7.086.681	4.888.492	2.123.189		144.819	5.033.311	2.053.371

waarvan maatschappelijk nut

2.121.309

2.053.371

OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

NAAM RESERVE	2017				2016			
	SALDO 01/01/2017	VERMEER- DERINGEN	VERMIN- DERINGEN	SALDO 31/12/2017	SALDO 01/01/2016	VERMEER- DERINGEN	VERMIN- DERINGEN	SALDO 31/12/2016
ALGEMENE RESERVE	221.491	12.158	34.000	199.649	221.491			221.491
RES. INVEST. MEERSCHAPSGBIED	451.401			451.401	451.401			451.401
TOTAAL RESERVES	672.892	12.158	34.000	651.050	672.892			672.892

NAAM VOORZIENING	2017				2016			
	SALDO 01/01/2017	VERMEER- DERINGEN	VERMIN- DERINGEN	SALDO 31/12/2017	SALDO 01/01/2016	VERMEER- DERINGEN	VERMIN- DERINGEN	SALDO 31/12/2016
EGALISATIEVOORZ. GR. ONDERHOUD	10.478	10.000		20.478	478	10.000		10.478
VOORZ. VERVANGING PERSONEEL	18.378			18.378	18.378			18.378
TOTAAL VOORZIENINGEN	28.856	10.000		38.856	18.856	10.000		28.856

OVERZICHT OPGENOMEN GELDLeningen

lening-nummer	bedrag van de lening	datum alg./dag. bestuur	datum van laatste aflossing	rente percentage	restant schuld per 01-01-2017	opgenomen in 2017	rente 2.017	aflossing 2.017	restant-schuld per 31-12-2017
1995-1	453.780	12-12-1994 28-11-1994	08-12-2020	6,80	72.608		4.862	18.151	54.457
1999-1	726.048	27-09-1999 12-09-1999	14-12-2019	5,53	108.910		5.934	36.302	72.608
2007-1	1.000.000	19-06-2006 08-05-2006	01-10-2037	4,60	707.243		32.143	33.678	673.565
2015-1	500.000	31-8-2015	22-09-2017	0,40	500.000		1.456	500.000	0
	500.000		23-09-2017	1,00		500.000	1.361	0	500.000
					1.388.761	500.000	45.755	588.131	1.300.630

Meerjarenraming 2017-2020

Lasten

bedragen x €1.000,-

OMSCHRIJVING	2017	2018	2019	2020
PERSONEELSKOSTEN	386	394	402	409
KAPITAALLASTEN	191	207	206	209
BESTUURS-/ADVIES- EN BUROKOSTEN	30	31	31	32
BELASTINGEN EN VERZEKERINGEN	41	41	42	43
ENERGIEKOSTEN	22	22	23	23
ONDERHOUDSKOSTEN	170	173	177	180
OVERIGE KOSTEN	15	15	16	16
NAAR BESTEMMINGSRESERVE				
TOTAAL LASTEN	855	883	898	912

Baten

bedragen x € 1.000,-

OMSCHRIJVING	2017	2018	2019	2020
INKOMSTEN UIT EIGENDOMMEN	201	201	201	205
EXPLOITATIEBIJDAGEN	3	3	3	3
OVERIGE INKOMSTEN	3	3	4	4
GEMEENTELIJKE BIJDRAGE	614	676	690	700
ONTTREKKING ALGEMENE RESERVE	34			
TOTAAL BATEN	855	883	898	912

Financiering

Algemeen

De Wet Financiering decentrale overheden (Wet fido) betreft de treasury van gemeenten en overheidslichamen.

Treasury is het sturen en beheersen van, verantwoord voor en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Op grond van de wet is het Meerschapp Paterswolde verplicht om zowel in de begroting als in de jaarrekening een zogenaamde treasury-paragraaf op te nemen, waarin verantwoording over het treasurybeleid wordt afgelegd.

Treasurybeheer

De kasgeldlimiet wordt berekend door een (vastgesteld) percentage van de totale begrote bedrijfslasten van het Meerschapp te nemen.

De netto vlottende schuld per kwartaal is het gemiddelde van de standen van deze schuld op de eerste dag van iedere maand in het desbetreffende kwartaal.

In het volgende overzicht wordt de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet getoetst aan de wettelijke norm overeenkomstig de Wet fido.

Omschrijving	Bedragen per kwartaal (x € 1.000)			
	2017 1e kw.	2017 2e kw.	2017 3e kw.	2017 4e kw.
Omvang van de begroting per 1 januari (=grondslag)	871	871	871	871
1) Toegestane kasgeldlimiet:				
- in procenten van de grondslag	8,2	8,2	8,2	8,2
- in een bedrag	71	71	71	71
2) Omvang vlottende korte schuld:				
- opgenomen gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
- schuld in rekening courant	0	0	0	0
- gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
- overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
3) Vlottende middelen:				
- contante gelden in kas	0	0	0	0
- tegoeden in rekening courant	150	300	250	150
- overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
4) Toets kasgeldlimiet:				
Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-150	-300	-250	-150
Toegestane kasgeldlimiet (1)	71	71	71	71
Ruimte (+) c.q. overschrijding (1-4)	221	371	321	221

Renterisico norm

De renterisiconorm wordt berekend door een (vastgesteld) percentage van het totaal van de vaste schuld van het Meerschap bij aanvang van het jaar te nemen. Deze norm wordt getoetst aan de werkelijke vaste schuldpositie, waarbij telkens de stand aan het begin van het jaar wordt genomen. Het volgende overzicht brengt de renterisico's voor de vaste schuld in relatie tot de renterisiconorm volgens de Wet fido in beeld.

Omschrijving		Bedragen (x € 1.000)			
		2014	2015	2016	2017
<u>Basisgegevens</u>					
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2	Netto renteherz. Op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0	0
3a	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	600	500	0	500
3b	Nieuwe verstrekte lange leningen	0	0	0	0
4	Netto nieuw aangetr. vaste schuld (3a - 3b)	600	500	0	500
5	Betaalde aflossingen	88	688	88	588
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	88	500	0	500
7	Renterisico op vaste schuld	0	0	0	0
<u>Renterisiconorm</u>					
8	Stand van de vaste schuld per 1 januari	1.153	1.665	1477	1389
9	Het bij Min.Regeling vastgesteld %	20%	20%	20%	20%
10	Renterisiconorm (8 x 9)	230	333	295	278
<u>Toets renterisiconorm</u>					
11	Ruimte (+) c.q. overschrijding (10 - 7)	230	333	295	278

Financiering

Door middel van het onderstaande overzicht wordt inzicht gegeven in de samenstelling, de grootte en de rentegevoeligheid van de opgenomen leningen.

Omschrijving	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari	1.389	
Nieuwe leningen	500	
Reguliere aflossingen	-88	
Vervroegde aflossingen	-500	
Renteaanpassing (oud percentage)	0	
Renteaanpassing (nieuw percentage)	0	
Stand per 31 december	1.301	3,40%

Deze begroting 2017 is opgemaakt ingevolge artikel 21, 1^e lid van de gemeenschappelijke Regeling.

Haren,

Het dagelijks bestuur van
het Meerschap Paterswolde

N.Hofstra, voorzitter

G.Pots, directeur

Vastgesteld door het algemeen bestuur van het Meerschap Paterswolde in zijn vergadering van:
13 juni 2016

N.Hofstra, voorzitter

G.Pots, directeur

Ingezonden ter informatie aan het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen op:

**Meerjarenbegroting groot onderhoud 2016-2020 Meerschop
Paterswolde.**

Bijlage 1.

Omschrijving object	2016	2017	2018	2019	2020	2016-2020
Vuurtoren	15000	5000	0	0	0	20000
Botenhuizen Meerweg (3 stuks)	0	8000	0	0	4000	12000
Toiletgebouw de Lijte	0	0	0	0	0	0
Molen de Helper	5000	5000	5000	5000	5000	25000
Houten Bruggen (11 stuks)	0	0	0	0	0	0
Steigers zwemmen (8 stuks)	0	0	0	0	0	0
Steigers Boten (6 stuks)	0	0	0	0	0	0
Steiger Zwanenhals	0	0	0	0	0	0
Fietsbrug staal/ kunststof Nijdam	0	0	0	0	0	0
Keringsdam beton Nijdam	7000	7000	7000	7000	7000	35000
Brug en sluis Nijveensterkolk	0	3000	0	6000	3000	12000
Gemaal oude Badweg	0	0	0	0	0	0
Klepstuw Hoornse Plas	0	0	1500	0	0	1500
Toiletgebouwen Hoornse plas (4 stuks)	2500	0	2500	0	2500	7500
Kiosken Hoornseplas, 3 stuks waarvan 2 inpandig bij toiletgebouw	7500	5500	0	0	0	13000
Speelvoorziening Hoornseplas	0	0	0	0	0	0
Vlotten Hoornse plas t.b.v. watercirculatie (6 stuks).	0	0	0	0	0	0
Boerderij Hoornsedijk 8 tevens sluis en Molenkantoor	0	0	8500	0	5000	13500
Pomphuis inclusief pomp t.b.v. watercirculatie	0	0	0	0	0	0
Kunstwerk water en licht	0	0	0	0	0	0
Kunstwerk Hoornse plas	0	0	0	0	0	0
Kunstwerk het Bakken	7500	0	0	0	0	7500
Boerderij Veenweg 46 t.b.v. beheer en secretariaat	3000	0	9000	0	3000	15000
Pont passantenhaven	0	0	0	0	0	0
Zwemsteiger (beton) de Lijte	0	0	0	0	0	0
Trailerhelling (2 stuks)	0	0	0	0	0	0
Waterleiding kunststof inclusief watermeterputten	6500	5000	2000	2000	2000	17500
Wegen/fiets en wandelpaden	5000	5000	10000	5000	5000	30000
Gazons en bermen incl. drainage	4500	4500	4500	4500	8500	26500
Sloten en greppels	5000	12000	2500	5000	9000	33500
Beplanting en houtopstanden	12000	7000	7000	7000	7000	40000
Totalen	80500	67000	59500	41500	61000	309500

Meerjarenbegroting vervangingsinvesteringen 2016-2020**Meerschap Paterswolde.****Bijlage 2.**

Omschrijving object	2016	2017	2018	2019	2020	2016-2020
Vuurtoren	0	0	0	0	0	0
Botenhuisen Meerweg (3 stuks)	0	15000	0	0	0	15000
Toiletgebouw de Lijte	0	0	0	0	0	0
Molen de Helper	0	0	0	0	0	0
Houten Bruggen (11 stuks)	15000	15000	22000	15000	12000	79000
Steigers zwemmen (8 stuks)	9000	9000	9000	9000	9000	45000
Steigers Boten (6 stuks)	15000	15000	15000	15000	15000	75000
Steiger Zwanenhals	0	6000	6000	8000	6000	26000
Fietsbrug staal/ kunststof Nijdam	0	0	0	0	0	0
Keringsdam beton Nijdam	0	0	0	0	0	0
Brug en sluis Nijveensterkolk	0	0	0	0	0	0
Gemaal oude Badweg	0	0	0	17500	0	17500
Klepstuw Hoornse Plas	0	0	0	0	0	0
Toiletgebouwen Hoornse plas (4 stuks)	2500	0	9000	1500	3500	16500
Kiosken Hoornseplas, 3 stuks waarvan 2 inpandig bij toiletgebouw	0	0	0	0	0	0
Speelvoorziening Hoornseplas	2500	2500	2500	2500	2500	12500
Vlotten Hoornse plas t.b.v. watercirculatie (6 stuks).	2000	2000	4000	2000	2000	12000
Boerderij Hoornsedijk 8 tevens sluis en Molenkantoor	0	4000	0	0	8000	12000
Pomphuis inclusief pomp t.b.v. watercirculatie	0	0	8000	0	0	8000
Kunstwerk water en licht	0	0	0	0	0	0
Kunstwerk Hoornse plas	0	0	0	0	0	0
Kunstwerk het Bakken	0	0	0	0	0	0
Boerderij Veenweg 46 t.b.v. beheer en secretariaat	2500	0	0	0	8000	10500
Pont passantenhaven	0	0	0	0	0	0
Zwemsteiger beton de Lijte	0	0	0	0	0	0
Trailerhelling (2 stuks)	0	0	0	0	0	0
Waterleiding kunststof incl. watermeterputten	6000	2000	0	0	0	8000
Wegen/fiets en wandelpaden	30000	10000	60000	20000	20000	140000
gazons en bermen incl drainage	6000	6000	6000	6000	6000	30000
Beschoeiing	110000	110000	115000	115000	135000	585000
terreinmeubilair	18000	13500	8500	2500	4500	470000
bepanting en houtopstanden	8000	8000	8000	8000	12000	44000
Werktuigen en gereedschappen	10000	12000	0	0	16000	38000
Rollend materieel	0	10000	0	0	12000	22000
Leidingen en rioleringen	6000	0	8000	8000	8000	30000
Totalen	242500	240000	281000	230000	279500	1273000

